

ใบงานที่ ๐๑
การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านออกเสียงบทร้อยกรองสำนวนโวหาร แล้วเขียนอธิบายความเป็นร้อยแก้ว

อุปมาโวหารเป็นการเล่า
สุภาษิตคำคมมาเปรียบเปรย
ว่ารักยาวให้บันสนั่นให้ต่อ
น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าพึ่งไพร

แล้วหยิบเอาสำนวนมาเฉลย
แล้วเอื้อนเอ่ยกล่าวอ้างหวังเตือนใจ
เด็กเหลือขอใครหรืออยากปราศรัย
เหมือนลูกไม้ยามหล่นไม่พันทกอ

สมนึก ธนาการ

บทร้อยกรองนี้กล่าวถึง

.....

.....

เทศนาโวหารการสั่งสอน
ยกเหตุผลมาพรัย้าให้พอ
ชี้ถูกผิดให้คิดให้วิเคราะห์
คอยเข้มงวดกวดขันถึงเมี้ยนตี

ชี้แนะก่อนมิใช่ให้เหลือขอ
อย่างนะพ่อลูกอย่าด้วยปรานี
เพื่อบ่มเพาะให้ยิ่งเรื่องศักดิ์ศรี
ให้รู้ดีรู้ชั่วรู้ตัวตน

สมนึก ธนาการ

บทร้อยกรองนี้กล่าวถึง

.....

.....

ตอนที่ ๒ อ่านสำนวนโวหาร แล้วเติมประเภทของโวหารตามกลวิธีในการเขียน

สำนวนโวหารประเภท

“รับประทานกันไปพลาไปปรึกษากันพลาไป ถึงกระนั้นวิชัยก็มีเวลาพินิจดูหญิงสาวที่นั่งอยู่ตรงหน้าโดยละเอียดลออ สิ่งแรกที่เห็นได้โดยง่ายและสะดุดเพราะดูได้เต็มตา คือลำแขนซ้ายที่เท้าตรึงรับน้ำหนักตัวอยู่นั้นขาวผ่องทั้งกลมและเรียวอ่อน มือขวาจับช้อนตักอาหารมีผิวละเอียดขาวเช่นกันกับแขน ประกอบด้วยหลังมืออวบนูน นิ้วเล็กเรียว หลังเล็บมีสีดังกลีบบัวหลวงเมื่อแรกบาน ปลายเล็บขาวสะอาดเป็นมัน”

ดอกไม้สด

สำนวนโวหารประเภท

“ฉันยืนต้นอยู่ในป่าลึก ฉันมีลำต้นสูงใหญ่ กิ่งก้านใบแน่นหนาและแผ่กว้าง แสงอาทิตย์ไม่อาจส่องลอดได้ เบื้องล่างจึงร่มรื่น ลำธารน้อย ๆ ไหลผ่านใกล้ลำต้นฉันไป น้ำในลำธารใสจนเห็นกรวดทราย ท้องธารและปลาว่ายเวียน ทุกวันจะมีสัตว์ป่านานาชนิดมากินน้ำ ที่ลำธารสายนี้ บางตัวจะอาศัยได้ร่มใบของฉันนอนหลับอย่างมีความสุข”

ไมตรี ลิมปิชาติ

สำนวนโวหารประเภท

“ศิลปินหรือผู้สร้างศิลปะก็คือหน่วยหนึ่งของสังคม ที่สำคัญได้แก่กลไกทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ การต่อสู้กับอิทธิพลดังกล่าวเป็นเรื่องซับซ้อนใหญ่โต เป็นต้นว่าศิลปินและนักเขียนมีขอบข่าย แห่งเสรีภาพได้แค่ไหน เมื่อผู้ผลิตงานศิลปะจำเป็นต้องยังชีพจากผลงานของเขาด้วย เขามีทางแก้ปัญหาปากท้องของตัวเองอย่างไร โดยเฉพาะในสังคมแบบทุนนิยม”

ณรงค์ จันทร์เรือง

สำนวนโวหารประเภท

“รูปร่างงามหาตำหนิมิได้ ผมดำรากับแมลงผึ้ง หน้าเปล่งปลั่งดั่งดวงจันทร์ เนตรประหนึ่งตากวาง จมูกม้วน ดอกงา ฟันเทียบไข่มุก ริมฝีปากเพียงผลตำลึงสุก เสียงหวาน ปานนกโกกิลลา ขาคือล่ำกล้วย เอวเหมาะเจาะไม่อ้วนเกิน เวลาเดินแคล่วคล่องมีสง่าเสมอ ช่างทรง เพราะฉะนั้นเจ้าจะหาทางตำหนิขัดข้องมิได้เลย”

เสถียรโกเศศ

สำนวนโวหารประเภท

“ถ้าเธอไม่ยากอยู่กับฉันจริงจริง ยินยอมทุกสิ่ง ให้เธอทิ้งไป ฉันขอแค่เพียงให้เวลา หน่อยได้ไหม อยากเล่านิทานให้ฟัง ชาวนาคนหนึ่งมีชีวิตล่ำพั่ง ไปเจอภูเท่่ากำลังใกล้ตายสงสาร จึงเก็บเอามาเลี้ยงโดยไม่รู้สุดท้ายจะเป็นอย่างไร คอยดูแลด้วยความจริงใจ ห่วงใยและคอยให้ ความรักเป็นกังวลว่ามันจะตาย เผื่อคอยเอาใจทุกอย่าง แต่สุดท้ายชาวนาผู้ใจดี ด้วยความที่เขา ไวใจ นำเสียดายกลับต้องตายด้วยพิษงู นิทานมันบอกให้ยอมรับความจริง ว่ามีบางสิ่งไม่ควรไวใจ อะไรบางอย่างที่ทำได้ชั่วแค่ไหน ไม่เชื่อง ไม่รัก ไม่จริง”

สีฟ้า

สำนวนโวหารประเภท

“...เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านการรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทาง การออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีการใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ ใหม่มาใช้...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำนวนโวหารประเภท